

Arbetsmarknadsdepartementet
Jämställdhets- och biträdande
arbetsmarknadsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2023/24:514 av Johanna Haraldsson (S)
Ordning och reda och bättre arbetsmiljö i byggbranschen

Johanna Haraldsson har frågat mig vilka åtgärder jag kommer att vidta för att skapa ordning och reda och bättre arbetsmiljö i byggbranschen, utöver att samtala med arbetsmarknadens parter samt det redan givna uppdraget till Arbetsmiljöverket att genomföra fler oanmälda kontroller.

Jag vill börja med att tacka Johanna Haraldsson för engagemanget i frågan. Det är och kommer fortsatt att vara arbetsmiljölagen (1977:1160) och det systematiska och förebyggande arbetsmiljöarbetet som är grunden till en god, trygg och jämställd arbetsmiljö. Under planeringen och projekteringen av byggprojekt ska byggherren och projektörerna identifiera arbetsmiljörisker som kan uppstå och försöka förebygga dessa. Byggarbetsmiljösamordnarna ska se till att olika arbeten samordnas så att det inte uppstår risker på grund av att flera byggnads- och anläggningsarbeten utförs samtidigt eller efter varandra.

Inom ramen för regeringens arbetsmiljöstrategi under delmålet ”Ett hållbart arbetsliv” bedriver Arbetsmiljöverket bland annat ett regelförnyelsearbete som syftar till att göra det lättare för arbetsgivare eller andra ansvariga att hitta, förstå och kunna tillämpa reglerna för arbetsmiljön. Arbetsmiljöverkets omarbetade föreskrifter i en ny struktur beslutades i september 2023 och träder i kraft i januari 2025. Regelverket kommer att vara digitalt och sökbart för ökad tillgänglighet och Arbetsmiljöverket tar nu fram stödande material till befintliga regelområden.

Fler fysiska oanmälda arbetsplatsinspektioner är ett verktyg för att hitta de företag som inte tar sitt arbetsmiljöansvar. Samtidigt som det arbetas för fler inspektioner så är det naturligtvis så, som Arbetsmiljöverket har framfört, att myndigheten genom sina inspektioner inte kan upptäcka allt fusk och alla felaktigheter.

Många av de problem som vi ser inom byggbranschen grundar sig i den utbredda arbetslivskriminaliteten. Delegationen mot arbetslivskriminalitet analyserar situationen på den svenska arbetsmarknaden. I februari 2024 väntas nästa delbetänkande lämnas, med fokus på en analys av effektiviteten i det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet. Både arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter är representerade i delegationen och de har förutsättningar att föra fram sina perspektiv inom ramen för delegationens arbete.

Det vidtas även åtgärder för att få fler skyddsombud.

Regeringen har gett Arbetsmiljöverket i uppdrag att se över hur fler ska vilja engagera sig som skyddsombud och hur de som är skyddsombud ska vilja fortsätta att vara skyddsombud. Jag kan också nämna att Myndigheten för arbetsmiljökunskap följer upp och utvärderar effekter av tidigare lagändringar som trädde i kraft 1 juli 2014 där fler arbetsmiljö- och arbetstidsregler kombineras med sanktionsavgifter i stället för böter. Myndigheten presenterar denna utvärdering i mars 2024.

Stockholm den 31 januari 2024

Paulina Brandberg